

विभाग Theil, Stück VIṢṬA a. a. O.

भित्तिका (von भित्ति) f. UṆĀDIS. 3, 147. 1) Wand, Mauer UḠĀVAL. ĆAB-DAR. im ĆKDR. — 2) eine kleine Hausseidechse H. 1298.

भित्तिखानन (भि० + खा०) m. Ratte (Wände untergrabend) DHANV. in NIGH. PR. — Vgl. भित्तिपातन.

भित्तिचौर (भि० + चौर) m. ein durch die Wand sich einschleichender Dieb ĆANDAR. im ĆKDR.

भित्तिपातन (भि० + पा०) m. eine Rattenart (Wände umstürzend) RĀ-ĀN. im ĆKDR. — Vgl. भित्तिखानन.

1. भिद्, भिनैति, भिन्ते DĀTUP. 29, 2. भिनैद्, भिनैद्, 2. p. अभिनस् und अभिनद् (Sch. zu P. 6, 1, 68. 8, 2, 75), भिनैद्म् (RV. 10, 89, 14), भिन्दि (भिन्धि), ved. भेदति und अभेदम्; बिभेद्, बिभिदे, बिभेदिथ (Sch. zu P. 1, 2, 5. 7, 2, 61. 62. 67), बिभिदम् (P. 7, 2, 67, Sch.); अभिदत् and अभैत्सीत् (Sch. zu P. 3, 1, 57. 7, 2, 3), अभित (Sch. zu P. 1, 2, 11. 3, 1, 57), अभित्यास्, अभित्साताम् (P. 8, 2, 6, Sch.), ved. भेद्, भेदि, भित्यास्; भेत्यति, ०ते, भेता (Kār. 3 aus Siddh. K. zu P. 7, 2, 10. Sch. zu 7, 2, 61. fg.); भित्सीष्ट (P. 1, 2, 11, Sch.); inf. भेतुम्, ved. भेतवै; pass. भियते, भिर्वै (P. 8, 2, 42). 1) spalten, einbrechen, ein Loch in Etwas schlagen, zerschlagen, zersprengen, aufreißen, schlitzten: पुरः RV. 1, 53, 8. 2, 14, 6. AIT. BR. 1, 25. अद्रिम् RV. 1, 62, 3. 4, 3, 11. वलम् 2, 11, 20. 3, 34, 10. भिन्धि द्वेषः 8, 44, 11. 4, 2, 16. अस्मान् चिद्ये बिभिद्वैचैभिः 16, 6. गिरिम् 4, 17, 3. शिरः 8, 6, 6. AV. 5, 23, 13. पात्रा RV. 1, 104, 8. 6, 27, 6. 7, 104, 22. यः शु-क्ष्मस्याण्डानि भेदति (P. 3, 1, 85, Sch.) 8, 40, 10. AV. 6, 138, 2. VS. 11, 64. 68. AV. 2, 32, 6. मुष्का 4, 37, 7. नाड्यौ 6, 138, 4. 5. सपत्नान् 5, 28, 4. भिन्ना नौः 19, 8. RV. 1, 32, 8. AIT. BR. 7, 5. केशः सकृन्ना भिन्नः ĆAT. BR. 14, 6, 22. 4, 3, 9, 2. 18, 9, 1, 2. 12, 4, 2, 6. यदे किं च यज्ञे मृत्युं भियते SHADV. BR. 1, 6. क्त्वा भिन्ना च शीर्षाणि ĀCY. GRHJ. 1, 6, 8. 3, 10, 11. KĀTJ. ĆR. 26, 7, 48. KAUC. 57. न्यग्रोधफलं भिन्धि KĀND. UP. 6, 12, 1. क्त्वा क्त्वा च भिन्ना च M. 3, 33. क्त्विन्धि भिन्धि प्रधाव MBH. 1, 1175. प्रहर हर च्छिन्धि भिन्धि VARĀH. BRH. S. 46, 77. वने काष्ठानि भिन्दतः (मे) ŚĀV. 6, 30. R. 2, 80, 10. लक्ष्यं भिन्ना MBH. 1, 152. 7004. लक्षणम् MAITRJP. 6, 24. सायकैः काश्चिदभिनत् MBH. 1, 2834. 1170. R. 1, 1, 64. 3, 30, 18. 6, 73, 63. RAGH. 5, 55. 12, 77. 91. ĆIÇ. 9, 66. BHATT. 13, 65. 117. धनुषा कृदि भिन्नः HIT. 35, 13. तान्यतनखतुण्डाद्यैरभिनदिनतामुतः MBH. 1, 1490. भिन्दति (so ist zu lesen) मम (die Sonne spricht) मण्डलम् KATHĀS. 48, 5. अभिन्ना परमर्माणि Spr. 1543. वज्रं वज्रेण भियते KĀM. NĪTIS. 8, 67. दर्भभिन्नपेशलपादा SOM. NALA 73. पृथिव्यौ लाङ्गलेनेद् भिन्ना MBH. 3, 1248. भिनत्ति भोमं करिराजकुम्भं (सिंहः) Spr. 2047. धरणीतलम् । विभिद्भुः — वज्रस्पर्शसमैर्भुजैः R. 1, 40, 18. अतिशीतलमप्यम्भः किं भिनत्ति न भूभतः Spr. 1833. BHATT. 6, 35. 116. 13, 22. नाभियत मत्वायूक्ता भीमेन MBH. 6, 2433. 2432. 7, 1521. गिरिणामिव भियताम् (अद्रीणामिव भिन्-ताम् die ältere Ausg.) bersten 6, 425. स्वयमेव काष्ठे भियते. अभेदि Vop. 24, 8. निर्घोषा भिन्निव रसातलम् LA. (II) 90, 6. (घनिः) यज्ञमुषा मनांसि भिन्दन् VARĀH. BRH. S. 19, 13. भियेरन्दर्शनादस्या भीड्गणा कृद्यानि च R. 1, 28, 9. (अमित्रम्) भिन्धादृष्टमिवाश्मनि Spr. 2764. MBH. 4, 687. अण्डानि बिभ्रति स्वानि न भिन्दति पिपीलिकाः 1, 3042. भीमो गदाघातै-स्तवारु भेत्यते MBH. 3, 379. भिन्ना नौः Spr. 3063. BHATT. 5, 88. घट Spr. 2917. भाण्ड M. 4, 65. 10, 52. भाँन 54. आसन 4, 69. भिन्नज्ञानिहुरैः

V. Theil.

(धुर्यैः) 67. तूर्यघोषैर्दिघा सैन्यं भिन्दवान्दयव्रिजम् auseinanderstreichend RĀGA-TAR. 6, 246. कटके बिभिद्भुः KATHĀS. 13, 101. भिन्ने सैन्ये 102. भिन्न-सारङ्गयूथ (गज) ĆĀK. 32. शीतेन भियते vor Kälte bersten PAṆĀT. I, 436. III, 148. भेरी MBH. 4, 772. Suçr. 1, 135, 20. भिन्न = दारित, दीर्घा AK. 3. 2, 50. TRIK. 3, 3, 250. H. 1488. an. 2, 277. MED. n. 14. सेतुम्, मर्यादाम्, वेला भिद् einen Damm, Schranken, das Ufer durchbrechen: बद्धं सेतुं को नु (so ist zu lesen) भिन्यात् MBH. 2, 2483. अम्भसा भियते सेतुः Spr. 119. भियेरन्सर्वे सेतवः M. 7, 24. BUĀG. P. 3, 21, 54. धर्मसेतून्भिन्दति ते 5, 26. 22. भिन्नमर्यादा भवति किल सागराः Spr. 4588. भिन्नमर्यादन् MĀRK. P. S. 660, Z. 6. अभिन्नवेला गम्भीरावम्बुराशिर्भवानपि Spr. 3542. HARIV. 2463. स्थितिं (= मर्यादा Schol.) भिन्दन् BHATT. 7, 68. अभिन्नस्थितिः ĆĀK. 107. भिन्याच्चैव तडगानि प्राकारपरिखास्तथा durchstechen, durchbrechen M. 7, 196. प्रपाम् 8, 319. आगममपाम् 9, 281. वारि भियमानम् sich brechendes, tosendes Wasser R. 1, 26, 6. युगात्ते भियमानानां सागराणामिव स्वनः durchbrechend, über die Ufer tretend HARIV. 5003. सागरस्यैव भियतः R. GORR. 2, 5, 27. ein Planet oder Komet durchbricht einen Stern, wenn er durch ihn durchgeht: केतुना धूमकेतोस्तु ननत्राणि त्रयो-दश । भरण्यादीनि भिन्नानि नानुयात्ति निशाकरम् ॥ HARIV. 4259. SŪRJAS. 8, 13. VARĀH. BRH. S. 4, 25. 26. 6, 9. 9, 28. Spr. 1886. 2334. 2649. यदि भिन्ते सूर्यमुतो रोकृणयाः शक्रटम् 2367. तमः, तिमिरं भिद् die Finsterniss durchbrechen, — zerstreuen P. Einl. 2. ĆĀK. 181. VID. 143. यो न भियते (संगतसंधिः) ein Bündniss, das nicht gebrochen wird, Spr. 4880. पै-शुन्यादियते स्नेहः 199. संबन्धिभिन्नो ऽपि गिरिः कुलस्य स्नेहस्तदेकायतनं जगाम KUMĀRAS. 7, 5. तणाभिन्नसौकृदः 4, 6. प्रीतिरल्पेन भियते Spr. 5234. भिन्ना प्रतिज्ञाम् HARIV. 8121. व्रतं भिन्धि ŚĀV. 4, 7. — 2) spalten so v. a. theilen: बिभेद् पुरुषत्वं च दशधा चैकधा च सः Verz. d. Oxf. H. 82, b, 23. आनन्दज्ञः शोकज्ञमश्रु वायुस्तपोरशीतं शिशिरो बिभेद् । गङ्गासरत्नोर्जल-मुक्षततं क्षिमाद्रिनिस्पन्द इवावतीर्णाः ॥ RAGH. 14, 3. pass. sich theilen: तेषां द्वयोर्द्वयैरेकं बिभिदे न कदा च न 10, 83. एकैव मूर्तिर्बिभिदे त्रिधा सा KUMĀRAS. 7, 44. BUĀG. P. 2, 10, 41. MĀRK. P. 101, 8. VARĀH. BRH. S. 33, 4. केका द्विधा भिन्नाः शिखण्डिभिः RAGH. 1, 39. 12, 98. 100. KUMĀRAS. 2, 7. RĀGA-TAR. 5, 260. P. 4, 1, 94, Sch. भिन्नः पणः ein getheilter Paṇa so v. a. kein ganzer P., weniger als ein P. JĀṬN. 2, 248. भिन्न ein Bruch, eine gebrochene Zahl COLEBR. Alg. 13. — 3) spalten so v. a. öffnen: blühen machen; pass. sich öffnen: खानीमानि भिन्ना MAITRJP. 2, 6. वि-भिदे निविडो ऽपि मुष्टिः RAGH. 9, 58. अभियेतामत्तिणी BUĀG. P. 3, 26, 55. नवोषसा भिन्नमिवैकपङ्कजम् aufgeblüht ĆĀK. 173. KUMĀRAS. 1, 32. केतकैः सूचिभिः MEGH. 24. भिन्ना सद्यः किसलयपुटान्देवदुमाणाम् 106. भिन्न = फुल्ल H. an. 2, 277. MED. n. 14. भिन्नकर्ट् von einem Elephanten, des- sen Schläfen sich (während der Brunstzeit) geöffnet haben und fließen MBH. 3, 16039. मदभिन्नगाण्डकर्ट् Spr. 2399. भिन्न (vgl. प्रभिन्न) allein von einem brünstigen Elephanten gebraucht: मदवेगभिन्ना मत्ता गद्या कैमवता गजाः MBH. 1, 7006. Spr. 2329 (Conj.). in der Stelle भिन्नेभौक्तिकापू-र्णापाणिः सिंहः RĀGA-TAR. 4, 176 bedeutet aber भिन्न nicht brünstig, son- dern zerfleischt. — 4) lösen, pass. sich lösen, aufgehen: प्रस्थानभिन्नो न बबन्ध नीवीम् RAGH. 7, 9. ततस्तौ तु जटा (so die ed. Bomb. und SUND. 1, 30) भिन्ना मौलिनौ संबभूवतुः MBH. 1, 7647. शिरस्त्रनिष्कर्षणभिन्नमौलि RAGH. 7, 63. भियते कृदप्यन्यप्रिकृयते सर्वसंशयाः MUND. UP. 2, 2, 8.

18*